

kel dolgozhatunk. A könyv végén megtalálhatjuk a megoldásokat, illetve a javasolt fordításokat.

A hivatkozások betűrendben adják meg a könyvben idézett forrásokat, majd Sellei Iván „Szótárak és más segédeszközök” címmel öt oldalon összefoglalja mindazon segédeszközt, amihez bátran fordulhatunk, ha a fordítási munkánk során elakadunk és segítségre van szükségünk.

A 210–215. lapon az Igazságügyi Minisztérium 2003-ban összeállított „Jogi aktusok típusai” található angol, francia, német és magyar nyelven. Végül a 216-220 lapon Számadó Tamás és Szentmáry Kinga az internetes segédeszközök hozzáférési adatait sorolja fel.

Bart István és Klaudy Kinga *EU fordítóiskola. Európai uniós szövegek fordítása angolról magyarra* című úttörő munkája remélhetőleg egy sorozat kezdetét jelenti, és nem sokára kezünkbe vehetjük az „Európai uniós szövegek fordítása franciáról, németről, olaszról, spanyolról... magyarra” hasonlóan színvonalasan és gondosan összeállított köteteit.

Faludy Kinga

Molnár Ágnes – Szabó Dávid

Tour de France en 350 exercices

Francia nyelvtani gyakorlókönyv
Nemzeti Tankönyvkiadó: Budapest,
2003. 208 p.

Előre kell bocsátanunk, hogy e recenzió szerzői nem elfogulatlanok, s a szubjektivitás sem áll távol tőlük. Egyfelől azért, mert a francia nyelv tanításával töltött évek során számos hazai és külföldi nyelvkönyvet próbáltunk ki. S bevalljuk, mindannyiszor ugyanazzal a problémával találkoztunk: nevezetesen legtöbbjük gyenge pontja a magyar anyanyelvűek számára oly nehezen megérthető francia grammatika (a hangtától kezdve a szintaxisig) magyarázata és gya-

koroltatása. Ezért sok diák adta már fel Molière nyelvének elsajátítását, s csak a legelzsántabb frankofilek, valamint a más idegen nyelv(ek)en már beszélő tanulók tartottak ki. Hozzátesszük, hogy nyelvtanári tapasztalatainkat elsősorban a felnőtt- és felsőoktatásban szereztük.

Másfelől azért, mert örömmel veszünk kézbe minden új, főként hazai kiadású francia nyelvkönyvet – e tekintetben nem vagyunk túlságosan elkényeztetve –, különösen, ha a könyv szerzői is magyar szakemberek. Petneki Katalin *Az idegen nyelv tanításának helyzete és feladatai* című publikációjában összesen 38 tankönyvet, illetve oktatási segédletet említ meg (www.oki.hu). Az egyik legnagyobb magyar könyvforgalmazó tájékoztatójában is csupán 27 címet találtunk, s ebbe a szótárak is beletartoznak! Ezen belül is kevés jó, hazai francia leíró nyelvtankönyv áll rendelkezésünkre. Generációk nevelkedtek Pataki Pál *Francia nyelvtan a középiskolák számára* és Karakai Imre *Francia nyelvtan magyaroknak* című referencia-értékű tankönyvein. Még nagyobb a hiány az ezekre épülő, nem konkrét tankönyvhöz kapcsolódó, ezáltal tágabb körben használható, magyar szerzők által összeállított nyelvtani gyakorlókönyvben.

Ezt a hiányt igyekszik pótolni Molnár Ágnes és Szabó Dávid most megjelent *Tours de France en 350 exercices* című gyakorlókönyve. A szerzőpáros első tagja, Molnár Ágnes, ismert – és joggal elismert – nyelvtanári berkekben, hiszen hosszú időn keresztül vezetete hozzáértéssel, lelkesedéssel és nagy szakértelemmel a Nemzeti Tankönyvkiadó idegen nyelvi szerkesztőségét. Így igazán tudja, milyen a nyelvkönyv-kiadás helyzete, és jól ismeri nyelvkönyv piacot is. Szabó Dávid az ELTE BTK Francia nyelv és irodalom tanszékének adjunktusa, kutatási területe a kontrasztív argó, számos cikke, kiadványa jelent meg e témában.

Szokatlanul kellemes külsejű, a francia kultúra néhány jellegzetességét felidéző színes fényképpel illusztrált borítójú könyvet tarthat kezében a nyelvtanár és a tanuló.

Formátumában is gyakorlásra, gyakori használatra alkalmas kiadvány: jó minőségű papírra nyomtatták, szerencsés a betűtípus és betűméret kiválasztása is.

A francia kiadású tankönyvek mintájára (pl. Panorama sorozat, Párizs, CLE International) a borító belsején, színesben Párizs metró térképe, illetve Franciaország régiói és megyéi láthatók. A belül fekete-fehér nyomtatású nyelvtani gyakorlókönyv vélhető „egyhangúságát” számos rajz, reprodukció és fénykép színesíti. Ezek elhelyezése sajnos nem mindig szerencsés a feladatok megoldása szempontjából. Például az angolszász mintára készült, „komplikált” feleletválasztós összefoglaló feladatok esetében a kép, bár hasznos, és civilizációs ismeretterjesztő hivatása nyilvánvaló, akadályozza a feladat gyors áttekinthetőségét. Az ilyen típusú feladatok megjelenésének mellesleg külön örültünk.

Az eddigiekből már látható, hogy a szerzők e kettős célt tűzték ki maguk elé. Beszéd címe is utal erre, egyszerre országismerteti és nyelvtani gyakorlókönyvről van szó. Tanár kollegáink ismerhetik az Hachette kiadó *Tours de France* című civilizációs gyakorlókönyvét éppúgy, mint az ugyanezen kiadónál megjelenő *350 exercices de grammaire* című sorozatot. Ez azonban a szerzők nem titkolni szándéka is. Civilizációs ismeretekkel teszik vonzóbbá a nyelvtan gyakorlását, főként autentikus nyelvi dokumentumokon keresztül. Ezért a gyakorlatok szókincse gazdag, eleven és változatos.

A gyakorlókönyv korhatár nélkül (?), középaladó nyelvtanulók számára készült. A szerzők intenzív gyakorlásra, rendszerező ismétlésre, vizsgafelkészülésre szánták, „a terminológia megválasztásában ... Pataki Pál *Francia nyelvtan a középiskolák számára* című művét vették figyelembe, „melynek vonatkozó részeire a fejezetek bevezetéseiben” is utalnak. Valóban korhatár nélküli, középaladó gyakorlókönyvről van szó? Hiszen, ahogyan azt a szerzők is írják, ez „a Magyarországon középiskolások körében legáltalánosabban használt nyelvtan”. Aki

nem középiskolában tanulja a francia nyelvet, kortól és szinttől függetlenül, azok számára ez a könyv nem referencia értékű. Nyelvtanárként szívesebben vettük volna, ha az egyes fejezetek elé a szerzők készítettek volna magyarázó, összefoglaló táblázatokat, ez használati célból is praktikusabb lenne.

Előny, hogy a könyv nagy vonalakban áttekinti a francia leíró nyelvtan minden fejezetét. Hátrány, hogy a fejezeteken belül nem különülnek el a nehézségi fokozatok (ugyan a legnehezebbnek ítélt feladatokat „kemény dióval” jelölik), módszertanilag sem túl szerencsés – főként az egyedül tanulók számára –, hogy a mechanikus és a szintetikus gyakorlatok keverednek egymással.

A könyv másik erénye a nyelvi autenticitás, ugyanakkor az utasítások csak magyar nyelven vannak megadva, és nem mindig egyértelműek. Zavaró lehet a tárgymutatóban észlelhető nyelvi kettősség, illetve keveredés is (présent → jelen idő, de névmás ≠ pronom). Ugyanakkor előnyös, hogy a könyvet a feladatok témája, valamint a beszédszándék szerinti tartalomjegyzék egészíti ki.

A feladatok nagy többségéhez a könyv végén megoldási kulcs is található. Ebben némi következetlenség lehet fel (pl. 77/c, 67).

Szakmai szempontból feltétlen dicséretes szándék vezérelte a szerzőket, melynek eredménye egy mindenképpen jól használható, hangsúlyozottan kiegészítő gyakorlókönyv. A jövőben szívesen használnánk a szerzőktől további, kommunikációs megközelítésében azonos, ám módszertanilag egyöntetűbb, a fokozatosság elvét követő, „szellősebb” gyakorlókönyveket.

Czelvikker Katalin – Cséfalvay Krisztina